

ἂν ἡ χάρις τῶν τρόπων, ἡ εὐγένεια, ἡ κομψότης καὶ πάντα ἐκεῖνα τὰ συντελοῦντα εἰς τὸ νὰ κοσμήσωσι τὸν βίον καὶ παραστήσωσι εὐχάριστον πρέπει νὰ καλλιεργῶνται, δὲν πρέπει ὅμως νὰ παραμελῶνται χάριν τούτου καὶ μόνου αἰ στερεῆς πραγματικαὶ ἀρεταὶ καὶ διαρκέστεραι, αἱ τῆς τιμιότητος, τῆς εὐλιριεῖας καὶ τῆς ἀληθείας. Ἡ πηγὴ τοῦ κάλλους πρέπει νὰ εἶναι εἰς τὴν καρδίαν μᾶλλον ἢ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· ἡ εὐγένεια τῶν τρόπων δὲν ἔχει μεγάλην ἀξίαν ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ εὐγενῶν πράξεων. Ἡ χάρις εἶναι συνήθως τι τὸ ἐξωτερικόν, ἀρέσκει καὶ ἐλκύει, ἀλλὰ δὲν φθάνει μέχρι τῆς καρδίας.

Τὸ ἔντιμον θάρρος ἔχει πλείονα ἀξίαν τῆς λεπτοτέρας χάριτος, ἡ ἀγνότης εἶναι προτιμητέα τῆς κομψότητος, ἡ καθαρότης δὲ τοῦ σώματος, τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας εἶναι πολυτιμότερα πάσης περὶ τὴν τέχνην τελειότητος.

A. M.

ΑΡΧΑΙΑΙ ΚΑΙ ΝΕΑΙ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ

Ἄξιопαρατήρητον εἶνε ὅτι πολλαὶ τῶν προλήψεων, αἵτινες ὑπάρχουσι σήμερον παρὰ τῷ ἑλληνικῷ λαῷ, ὑπῆρχον ἀπαράλλακτοι καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡμῶν προγόνους, παρ' ὧν βεβαίως ἡ παράδοσις περιέσωσεν αὐτὰς διὰ τῶν αἰώνων μέχρι τῆς σήμερον.

Τὰ ἐπόμενα παραδείγματα μαρτυροῦσιν ἀποχρώντως περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ πράγματος·

Κατὰ γνωστοτάτην ἐν τῷ λαῷ πρόληψιν ὁ σπαραγμὸς τῶν βλεφάρων θεωρεῖται πάντοτε ὡς ὀϊωνὸς προσεχούς· ὡς ἀντήσεως μετὰ προσφιλῶς προσώπου. «Τὸ μάτι μου σπάρταρει, λέγων συνήθως, γλήγορα θά τὸν (τὴν) ἰδῶ.» Τὴν πρόληψιν ταύτην ἀπαράλλακτα ἐξέφραζον καὶ οἱ ἀρχαῖοι· οὕτως εἰς ἐν τῶν εἰδυλίων (III, εἰχ. 37) τοῦ χαριεστάτου βουκολικοῦ ποιητοῦ Θεοκρίτου εὐρίσκομεν αὐτὴν ἐν ἐκφράσει μηδόλως παραλλαττούσῃ τῆς ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐν χρήσει σήμερον.

«Ἄλλεται ὀφθαλμὸς μου ὁ δεξιὸς· ἤρά γ' ἰδησῶ αὐτήν...» λέγει ὁ πρὸς τὴν Ἀμαρυλλίδα περιπαθῶς κωμῶν καὶ ποθῶν νὰ προσίδη τὴν πεφιλημένην μορφήν ἐραστῆς αὐτῆς.

Ἐν ἄλλῳ τινὶ ἄσματι (Εἰδυλλ. VI, στίχ. 39) τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ ἀπαντῶμεν ἄλλην, συνηθεστάτην καὶ ταύτην παρὰ τῷ λαῷ τῆς σήμερον πρόληψιν, καθ' ἣν πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς βασκανίας θεωρεῖται συντελεστικὴ ἡ εἰς τὸν κόλπον τρεῖς ἔμπυσις. Ἰδοῦ·

«Ὡς μὴ βασκανθῶ δέ, τρεῖς εἰς ἔμην ἔπτυσσά κόλπον· ταῦτα γὰρ ἡ γρατὰ με Κοτυταρὶς ἐξεδίδαξε.»

Ταῦτα δὲ λέγει ὁ καλὸς Δαμοῖτας, ὅστις κατοπτρισθεὶς πρὸ μικροῦ εἰς γαληνιαίαν θάλασσαν κατηνυφάνθη ἀποθαυμάσας τὸ κάλλος τῆς ἰδίας μορφῆς.

Τὴν παρ' ἡμῶν παροιμιακὴν ἐκφρασιν «θρέψαι

λύκο τὸν χειμῶνα νὰ σε φάη τὸ καλοκαῖρι», λεγμένην ἐπὶ τῶν ἀγνωμόνων, τῶν κακῶν ἀντ' ἀγαθοῦ ἀποδιδόντων, εὐρίσκομεν ὁμοίαν σχεδὸν εἰς τὸ πέμπτον εἰδυλλιον τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ, ἐν ᾧ περιγράφεται ἕρις σφοδρὰ μεταξὺ τῶν βουκολιαστῶν Κομάτα καὶ Λάκωνος περὶ τοῦ πότερος δύναται νὰ ψάλλῃ κάλλιον. «Σὺ, λέγει πρὸς τὸν Λάκωνα ἀγανακτῶν ὁ τῆς σύριγγος ἀρχαῖος ἀθλητῆς Κομάτας, σὺ τολμᾷς νὰ ἀμιλλᾷσαι πρὸς ἐμὲ περὶ ἄσματος, τὸν ὅποιον ἐγὼ παῖδα ἔτι ἐδίδασκον; . . . Φεῦ! τοιαύτη ἡ ἀμοιβὴ τῶν εὐεργετούντων!»

«Θρέψαι Λυκιδεῖς, θρέψαι κύνας, ὡς σε φάγωσι.»

Ἔσχε δὲ τὴν ἀρχὴν αὐτῆς προφανῶς ἡ παροιμία αὕτη ἀπὸ τοῦ μύθου τοῦ Ἀκταίωνος, τοῦ δυστυχοῦς κυνηγοῦ, ὅν, ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος δι' ἐκδίκησιν εἰς ἔλαφον μεταμορφωθέντα, κατεσπάραξαν οἱ ἴδιοι αὐτοῦ κύνες, οὓς ἔτρεφεν ἵνα μεταχειρίζηται εἰς τὴν θήραν. Κσδ.

ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΚΑΡΦΙΔΕΣ

Τέσσαρες καρφίδες! Τί τούτου ἀπλοῦστερον, καὶ ὅμως τὰς ἐβλεπον διεσταυρωμένας ἀστροειδῶς ἐν τῷ μέσῳ πόρπης ἦν πάντοτε ἐφόρει κυρία τις. Ἐρωτήσας ἔμαθον τὰ ἀκόλουθα, ἅτινα μετὰ συγκινήσεως μοὶ διηγήθη ἡ εὐγενὴς κυρία· «Ὁ σύζυγός μου ἦτο Πολωνὸς εὐπατριδῆς· καταγγεληθεὶς δὲ ὑπὸ ἰσχύοντος ἐχθροῦ καθεῖρθη ἐν παλαιῷ τινι πύργῳ ἐν εἰρκτῇ ὑπογείῳ καὶ σκοτεινῇ. Οὐδεὶς ἐλάλει εἰς αὐτόν, ὁ δεσμοφύλαξ οὐδέποτε ἤνοιγε τὸ στόμα, ὥστε ὁ ἀτυχὴς σύζυγός μου ἐκινδύνευε νὰ παραφρονήσῃ καὶ δὲν εἶχεν ἄδικον. Ἐβδομάδες καὶ μῆνες παρήρχοντο καὶ ὁ δύσμοιρος δεσμώτης δὲν εἶχε κἄν τὴν παρρησίαν νὰ μετρή τὰς παρερχομένας ἡμέρας καὶ νὰ διακρίνη αὐτὰς ἀπὸ τῶν νυκτῶν! Καὶ τὸ ὀδυνηρότατον πάντων ἦτο ἀργός!»

«Ἡμέραν τινὰ φέρων τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων του ἠσθάνθη τέσσαρας καρφίδας. Τέσσαρες καρφίδας! Καὶ τί νὰ τας κάμη! . . . Τὰς ἀποσπᾷ ἀπὸ τοῦ ἐνδύματός του καὶ τας ῥίπτει κατὰ γῆς· ἔπειτα δὲ πεσὼν εἰς τὰ γόνατα καὶ τετραποδητὴ βαίνων ἀναζητεῖ αὐτὰς ἐν τῷ σκότει ψηλαφῶν. Εὐρὼν δέ, τὰς ῥίπτει πάλιν καὶ πάλιν τὰς ἀναζητεῖ καὶ τας ἀνευρίσκει. Ἰδοῦ λοιπὸν εἶχεν ἤδη ἐργασίαν. «Ἐξ ὅλα ἔτη κατεγίνετο εἰς τὴν μονότονον ταύτην ἀσχολίαν, ἥτις ὅμως ἔσωσεν αὐτὸν ἀπὸ βεβαίας καὶ ἀφρύντου παραφροσύνης καὶ προῶρου θανάτου. «Ὅτε δὲ τέλος ἐνθυμηθέντες ἤλθον νὰ τον ἐξαγάγωσι τῆς εἰρκτῆς, εὐρον αὐτὸν ἀναζητοῦντα τὰς τέσσαρας καρφίδας του, ἃς παρέλαθε μεθ' ἑαυτοῦ, ἐγὼ δὲ προσήλωσα ἐπὶ τοῦ κοσμήματος τούτου, ὅπερ οὐδέποτε θὰ ἐγκαταλείψω.»

Ἐὐ ἄνθρωπος ἐγένετο ἵνα ἐργάζηται!

Κυρία Ε**